

Kūdras ieguves sezona sākusies

Katru dienu desmitiem ar kūdru piekrautu mašīnu aizbrauc no Līvānu kūdras fabrikas estakādes. Šīs kravas nogādašanas galapunkti ir gan tuvāk, kā, piemēram, Preiļu, Daugavpils, Jēkabpils, gan arī samērā tālu: pakaišu kūdru transportē arī uz Krāslavas, Madonas, Rēzeknes rajonu saimniecībām. Bet tirumos (tā kūdras ieguvēji sauc purvus) sākusies jaunā kārtējo darbu sezona. To sarežģī tas, ka šogad būs jāiegūst 10 000 tonnu kūdras vairāk nekā pagājušajā gadā — pavisam 270 000 tonnu. Plāna palielināšanai nav gadījuma raksturs: divas sezonas pēc kārtas fabrika neizpildīja gada uzdevumu. Galvenais iemesls tam bija, protams, lietainie vasaras mēneši, kas ievērojami bremsēja visus darbus. Bet vai bija vainojami tikai laika apstākļi?

Sarunas gaitā fabrikas galvenais inženieris Leons Jakovels it kā starp citu teica:

— Nepatīkami, protams. Bet pagājušajā gadā mums trūka apmēram triju labu dienu, kurās droši vien būtu varējuši iegūt iztrūkstošos 23 000 tonnu kūdras.

Patiesām, nepatīkami. Bet tas, ka laiks nolaidēs nedos, bija redzams jau sezonas sākumā. Tāpēc vistiešākais uzdevums ir maksimāli izmantot katru saulaino dienu. Un ir ļoti svarīgi, lai to darītu katra brigāde, katrs strādnieks. Pagājušā gada darba rezultāti rāda, ka uzdevumu paveicis tikai viens kolektīvs — Mihaila Bondareva vadītā komjauniešu un jauniešu brigāde. Uzvarētājiem — pelnīts gods. Bet ko tad pārējie? Kā redzams, nepietiekoši efektīvi izvērsti audzināšanas darbs kolektīvos, it īpaši tajā nepieciešams mobilizējošais moments. Droši vien uzņēmuma administrācija, partijas un sabiedriskās organizācijas to ir pē-

mušas vērā, un šī sezona būs sekmīgāka.

Kūdras ieguve trijos iecirkņos — Skrebeļos, Pētermuižā un Jēkabpils rajonā — sākusies sāksnā ar grafiku — 18. maijā. Tomēr pagaidām vēl ar pilnu jau du nevar izvērst darbus tāpēc, ka kūdra ir pārāk mitra. Kur iespējams, tehnika strādā.

Remontdarbnieku kolektīvs, paši mašīnisti ziemā pietiekoši daudz darīja, lai pēc iespējas kvalitatīvāk sagatavotu tehniku jaunajai, spriegajai darba sezonai. Labs papildinājums būs deviņi jaunie traktori DT-75 uz purva kāpurķēdēm, kuri nomainījuši DT-54. Palielinājies arī kūdras novācamo mašīnu skaits, daļēji frēzveltnu. Modernizējot atsevišķus mezglus, pieaugusi tehnikas ekspluatācijas drošība, kas, bez šaubām, pozitīvi ietekmēs darba ražīgumu.

Ja ražošanas tehniskā apgāde sevišķas rūpes nesagādā, tad pilnīgi pamatoti fabrikas vadītājus uztrauc kadru nenokomplektēšana. Grūtie darba apstākļi jauniešus sevišķi nevilina, dažreiz nākas pieņemt cilvēkus ar visai šaubīgu reputāciju. Bez tam neviena profesionāli tehniskā skola nemāca kūdras fabrikai vajadzīgā profila mehanizatorus. Tātad kadru kvalifikācijas celšana ir paša uzņēmuma rūpes. Šim nolūkam izmanto darbaudzinātāju pieredzi. Tādu kā labākie mašīnisti M. Bondarevs, A. Kairo, A. Krompāns, M. Selickis un citi. Pirmo sezonu jaunā amatā strādās A. Skuķis, viņš norīkots par brigādieri.

Sociālistiskā sacensība ir spēcīga darba ražīguma celšanas, tā kvalitātes uzlabošanas svira. Darba sacensība šogad organizēta divos virzienos — starp brigādēm un individuāli. Katrā iecirknī uzliek ikmēneša biļetenu, kurā atspoguļots ikviena strādnieka

ieguldījums maiņas uzdevuma izpildē. Brigāžu sacensības rezultātus apkopo reizi mēnesī. Kopumā rezultātu rezumēšanas sistēma, pirmrindnieku prēmēšana notiek pietiekoši precīzi. Tomēr ļoti nopietni vajag padomāt par uzvarētāju morālo stimulēšanu, jo līdz šim laikam vienīgā un galvenā balva par apzinīgu darbu bija tikai prēmijas. Sākums jaunām stimulēšanas formām jau ir: fabrikas kantori uzstādīts rādītājdēlis, kurā atspoguļo sacensības rezultātus mēnesī. Taču morālo stimulu arsenālā ir vēl daudz dažādu formu un metožu.

Šī sezona ir pirmā, kurā fabrika darbā pārbauda šeit ieviešamo produkcijas kvalitātes vadīšanas komplekso sistēmu un kā tās sastāvdaļu bezdefektu darba sistēmu. Koordinācijas grupa galvenā inženiera vadībā 1978. gadā uzņēmumā kontrolēja un vadīja 18 standartu izstrādāšanu. Trīs no tiem skar tieši ražošanu lauku apstākļos. Ieviesta darba kvalitātes tabula, kurā katru dienu fiksē kā pozitīvos, tā arī negatīvos faktus attiecībā pret katru strādnieku. Pēc tam rezultātus rezumēs kvalitātes dienā katru mēnesi.

Un vēl jauninājums, kas, bez šaubām, cels kūdras ieguvēju darba efektivitāti. Tas ir piedalīšanās darbā koeficients. Sadalot izpeļņu (bet to darīs brigādes padomē), nems vērā ne tikai to, cik laika cilvēks nostrādājis, bet arī to, kāda ir viņa darba atdeve. Šī metode aizgūta no Olaines kolēģiem, un cerams, tai būs liela audzinoša nozīme.

Pagaidām laika apstākļi kūdras fabrikas kolektīvam ir labvēlīgi. Ar katru dienu aizvien sāksī kļūst milzīgie kūdras masīvi, arvien vairāk tehnikas un cilvēku ickļaujas ciņā par piecgades ceturta gada spriegā plāna izpildi.

I. IVANOVA